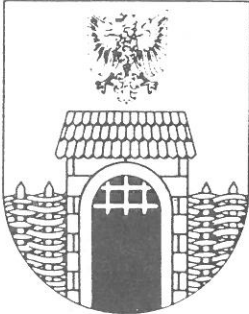

PILISVÖRÖSVÁRA

Werischwar Heute

UNABHÄNGIGE MONATSSCHRIFT
FÜGGETLEN FOLYOIRAT

II. évf. 15. szám
1992. augusztus
Ára: 20Ft

*Sok szerencsét,
József Atya!*

Négy évi vörösvári szolgálat után új állomáshelyre indul községünk káplánja, a sokak által szeretett József atya, Hofher József tisztelendő úr.

A búcsúzás perceiben köszönetet mondunk Neki azért az időért, amit velünk töltött alázatban, mindenki felé kitáruló szeretetben, fáradhatatlan szolgálatban.

Mivel mostantól ritkábban lesz alkalomunk találkozni vele, érdemes elgondolkoznunk: mit is tanultunk, tanulhattunk József atyától.

Én magam elsősorban azt a tiszteletet csodálom benne, amellyel válogatás és megkülönböztetés nélkül minden emberhez odafordul. Azt hiszem, ezért szeretik őt a gyerekek és a felnőttek, a fiatalok és az öregek, a hívők és a templomba csak ritkán járók egyaránt.

Emlékszem egy temetésre, melyen a szociális otthon egy lakóját temettük. A gondozónőn és a kántoron kívül csak néhány "fogyatékos" állt a koporsó körül. József atya mégis olyan prédikációt mondott, mintha a község legtekintélyesebb emberét temettük volna.

Egy másik alkalommal "cigánytemetés" volt. A temetés utáni engesztelő szentmisén, mikor a pap azt mondja: "Engesztelődjétek ki szívből egymással!", ő otthagya az oltárt, a padokhoz ment, s minden padban kezet fogott a szélén ülőkkel. -Nem képmutató gesztus volt ez részéről, hanem belső lelkiületének őszinte kifejezése.-

József atya így tiszteli az embereket:

előítéletek nélkül, felsőbbrendűségi tudat nélkül, külön is kitüntetve azokat, akiket mások esetleg lenéznek vagy semmibe vesznek.

A minden ember iránti tisztelet mellett érdemes megtanulnunk tőle azt a sok apró figyelmességet, amellyel naponta megkönnyíti a körülötte élő emberek életét. Álljon itt egy példa erre is!

1990 novemberében az új önkormányzat első nyilvános ülését tartotta a kultúrházban. A nagyterem tele volt emberekkel, sok volt a feszültség, az ülés hosszúra nyúlt. Mi képviselők is elfáradtunk, megéheztünk, megszomjaztunk. S mikor vége volt az ülésnek, egyszercsak megjelent József atya egy nagy tálca szendviccsel, egy láda üdítővel. - Ő a viharos ülés közben nem magára gondolt, a maga érdekeire vagy sérelmeire, hanem arra: biztosan jólesik ezeknek az embereknek egy falat kenyér és egy pohár ital...

Sok mindent lehetne még említeni, ezek közül egyet emelnék ki: József atya fáradhatatlanságát, hihetetlen munkabírását. Mióta közelebről láttam, hogyan telnek a napjai, sokszor gondoltam: ez lehetetlen, ezt már nem lehet bírni, most biztosan bezárja a szobáját és lefekszik aludni. Ehelyett beült Trabantjába, elment beteget látogatni, embereket toborozni, vagy programot szervezni estére a fiataloknak. Ezt megcsinálta akár Urnapján is, miután reggel ötkor már a Templom téren sürgölődött, elvégzett három szentmisét, körmenetet, litániát, keresztelőt és még ki tudja mit. Ha megkérdezem: "Nem vagy fáradt?", legtöbbször azt mondja: "Te, nem." Vagy: "Nem vészes." De hogy így van-e, abban általában nem vagyok egészen biztos.

Nem József atya dicsőítésére írtam le ezeket a sorokat, hanem mert fontosnak

tartom, hogy fölfigyeljünk az ilyen értékekre, ilyen életekre. Ha tisztán látjuk: hol vannak az igazi értékek, talán magunk is könnyebben jutunk előre.

Búcsúbeszédében Jézus azt mondta apostolainak:

"Most elmegyek ahhoz, aki küldött. De senki sem kérdezi közületek: Hová mégy? Inkább szomorúság tölti el szíveteket, amiért ezt mondtam." /Jn 16,5-6/

Vigyázzunk, nehogy mi is így járjunk!

Nincs okunk a szomorkodásra, mert tudjuk, hogy József atya hová megy: tovább előre a krisztuskövetés útján. Az utat is ismerjük: nekünk is ezen kell tovább járni. József atya négy évig vezetett minket ezen az úton, és az emlékezetünkben megőrzött szavai, tettei továbbra is vezetnek, bizdítanak minket.

Sok szerencsét kívánunk neki, s azzal a szilárd reménnyel engedjük el, hogy előbb vagy utóbb, itt vagy Odaát újra együtt leszünk vele.

Viszlát, József atya!

GROMON ISTVÁN

EZ ITT A REKLÁM HELYE

-avagy: ami a reklámból kimarad-

Néhány hónapja érdekes játék szereplője lettem. A játék finoman szólva "különös" szabályait azért van merszem megismertetni Önökkel, mert községünkben nem én vagyok az egyetlen szenvedő alanya e társasjátéknak.

Az előzmények: 1989-ben lakásbiztosítást kötöttem az ország egyik legnagyobb biztosítójával szüleim házára, melynek átíratása folyamatban volt. Mivel a biztosító ügynöke a biztosítási szabályzat erre vonatkozó pontját (1./4 pont) nem ismerte, a biztosítási kötvényen édesapám neve nem mint "kedvezményezett", hanem mint szerződő fél szerepelt, s az én nevemet -holott a szerződő és fizető fél én voltam- nem szerepeltették. Ennek akkor nem volt nagy jelentősége, hiszen a megbízottnak annyi volt csak a dolga, hogy fizetéskor a számlára ne az én, hanem édesapám nevét írja.

Az ügy tavaly szeptemberben kezdett bonyolódni. Ekkor fűtőkorszerezés címén kölcsönt kértem a helyi OTP-nél. A kölcsönigénylő lap mellé ún. "Hitelfedezeti igazolást" mellékeltem, melyet a biztosító az én nevemre állított ki. 1991.októberétől fizetem a kölcsön részleteit, melyhez hozzáadták a lakásbiztosítás összegét is. Az OTP az egész évi biztosítási díjat január elején utalta át a biztosítónak.

Március elején szóbeli üzenetet kaptam (nagy biztosítónk ily módon értesíti hivatalosan ügyfeleit); mivel nem fizetem a biztosítási díjat, megszűnt a lakásbiztosításom! Persze rögtön felkerestem a biztosító helyi irodáját a befizetést igazoló számlákkal. Itt hosszú telefonbeszélgetés következett a központtal, majd közölték: hiába utalta át az OTP (egy évre előre !!!) a díjat, a kötvényen nem szerepel a nevem. Kössek új biztosítást, akkor minden rendben lesz. Pótlólag rávezetni nevem a kötvényre nem volt számukra

kifizetődő, hiszen ha új biztosítást kötök, havi 297.-ft helyett közel 1500.- ütné a markukat. Ezt az ajánlatot nem fogadtam el, s kértem, utalják vissza az OTP-hez a pénzem, hiszen lekönnyvelni ezek szerint nem tudják. Erről ők hallani sem akartak.

Egy héten keresztül jártam minden nap az irodába, míg végre a területi központból hajlandó volt kifáradni egy illetékes vezető. Ő elismerte, hogy az általam befizetett összeg náluk függőszámlán jelentkezik. Ennek rendezésére néhány hét türelmet kért, mivel: **"a községben kb. 80 hasonló szituáció áll fenn, s ennek rendezése időbe telik."** Az eredményről írásbeli végzést kértem, amit az úr meg is ígért.

Néhány héttel később -mint hivatalos értesítés- ügynökükkel megüzenték, hogy minden rendben van, a biztosításunk él. (Lehet, hogy a XX. szd. végén van olyan cég, amelyik nem ismeri a Postát ???). Megnyugodtunk, de rövid időn belül következett a játszma második fordulója.

Május elején egy közeli ismerősöm, akinek biztosítási ügye pontosan olyan, mint az enyém, benyújtott egy kárigénylő lapot. Mivel a biztosító fizetés helyett gyanúsán hallgatott, utánanézett a dolognak. Felhaborodva közölték vele, hogy "csaló", mert milyen jogon kéri számlája kifizetését, hiszen január óta megszűnt a biztosítása ???!

A következtetést már egyszerű volt levonni: mégsem foglalkoztak a félrevezetett ügyfelek biztosításának rendezésével.

Az ezt követő napokban a biztosító öt alkalmazottjával tárgyaltam, mind az öten más megoldást javasoltak, miközben egymást okolták azért, hogy a pénzem még mindig függőszámlán van. Érvelésük lényege a következő volt: tulajdonképpen van biztosítás a házon, mert náluk van az egész évre szóló biztosítási összeg, kár esetén azonban fizetni nem fognak, mert még sincs biztosításom!!

Ugy gondolom, ha egy intézményen belül ekkora a káosz, az alkalmazottak az ügyek normális rendezése helyett egymásra mutogatnak, az ügyfelek bizalma végleg megrendül.

Tájékoztattam őket arról, hogy nem vagyok hajlandó többet fizetni, s egyben bejelentettem, hogy az ügyet a helyi sajtóban közismertté teszem. A biztosító nagy szaktudású ügynöke válaszul közölte: "Ehhez nincsen jogom, mert engem semmiféle kár nem ért!!"

Anyagi kár valóban nem ért, de ez legkevésbé a biztosító jeles képviselőin múlt. A fenyegetés ellenére a történetet mégis leírtam, hiszen az esetből talán mások is okulni fognak, talán másoknak is sikerül kár nélkül megszűzni "biztosításukat".

A játék végére közel egy év után pont került, s most, túl az egészen, keserű szájjal mormolom hirdetési szlogenjüket:

Hungária—A biztos kötés ???

Szabóné Kimmel Ottilia

LOWELL PONTE: A nap két legveszedelmesebb órája

A **Reader's Digest Válogatás** júniusi számában a cikkíró, Lowell Ponte arra hívja fel figyelmünket, hogy közvetlenül a reggeli felébredés utáni két óra napjaink legveszedelmesebb időszaka, Ilyenkor kétszer-háromszor nagyobb esélyünk van rá, hogy szívrohamot vagy agyvérzést kapjunk, mint késő este.

A közelmúltig azt tanították az orvostudományegyetemen, hogy az emberi szervezet ún. homeosztatisz tulajdonságokkal bír, azaz viszonylagos biológiai állandósággal rendelkezik. A kronobiológia azonban, amely azzal foglalkozik, milyen hatása van életünkre az idő múlásának, forradalmat indíthat el az orvostudományban, ha feltárja, milyen sok változáson megy keresztül szervezetünk a cirkadián ritmus során, vagyis nagyjából egy nappal megegyező periódus alatt.

Megerősítést nyert az ósrégi hiedelem, hogy egyesek "rigó típusúak", azaz korán kelők, mások ellenben "baglyok", vagyis inkább estefelé élénkülnek fel. A cirkadián ritmus méréséből kiderült, hogy a korán kelők szívverése délután egy és

két óra között éri el a csúcspontot, míg a késői fennmaradásra hajlamosaknál ugyanez délután öt és fél hét között következik be.

A rövid távú memória és a gyors gondolkodás csúcsideje legtöbbször számára a késő délelőtti óráktól nem sokkal délig tart. Délután a legjobb a fizikai állóképesség, a reakcióidő és a kéz ügyesség. Este fél hét és fél kilenc között a legfogékonyabb a hosszú távú memória, ez tehát a tanulás optimális időszaka.

Testünk órájának működésére érdemes odafigyelni, mert ezzel javíthatjuk egészségünket, és életünk is meghosszabbítható.

Mi tehát a teendő ébredéskor? Ne ugorjunk ki hirtelen az ágyból, még fekvő helyzetben legyen időnk kinyújtani tagjainkat; mozogjunk először lassan, kerüljük a túl hideg vagy túl forró zuhanyt, és feltétlenül reggelizzünk meg.

Válogatás:

Reader's Digest

Hirdetés

Az EMLÉK BT augusztus első felében, a Bajcsy Zs.u.1.szám alatt (a Polg.Hiv.mellett) megnyitja

Ajándék és kegytárgy üzletét.

Széles választékkal állunk vevőink rendelkezésére:
-könyvek, kazetták
-képeslapok
-ígés lapok
-dísz tárgyak
-katolikus kegytárgyak.

KECELI BOR

Reklám áron!

Olaszrizling 39 Ft/liter

Rizling 1/1 49 Ft/üveg.

Továbbá:

papír- és vegyiáru kedvezménytel!

Nyitvatartás: naponta 7-7-ig.

Pilisvörösvár, Csokonai u.23.

(Kenyérgyár előtti utca).

Magánügyek és közügyek kritikus határai

A helyi sajtóorgánumok különböző céllal és megközelítésben foglalkoztak az önkormányzati képviselőtestület, a polgármesteri hivatal működési gondjaival, problémáival.

Már az eddig ismert problémák is túlmutatnak egy háromoldalú tárgyalás keretein, ezért szükségesnek tartanám egy többoldalú megközelítési mód lehetőségének megteremtését. Sokak véleménye szerint, az önkormányzati testület és a polgármesteri hivatal jogszerű működésének hatékonysága, demokratikus játékszabályainak betartása nem lehet egy párt belügye, vagy egy szenély magánügye. Ugy gondolom, az igazsághoz az is hozzátartozik, hogy jelenleg az önkormányzatok működését számtalan objektív ok nehezíti. Igazán csak egy-egy példa erejéig meg kell említeni az önkormányzati törvény joghézagait, és azt a tényt, hogy nem kiforrott modellként működnek.

Visszatérve községünk gondjaira- a háromoldalú tárgyalások tényét megkülönböztetett figyelemmel kísérte minden olyan polgártársunk, akit egy kicsit is érdekelnek a közelet problémái. Igazán nem ünneprontásnak szánva, meg kell jegyezni, hogy a humorra mindig kész közvélemény prominens képviselői megfogalmazták azt az ismert slogent, hogy: "na, most megkezdődött a süketek párbeszéde". Magam részéről remélem: csak a kezdeti stádiumra jellemző, hogy "ült a poén".

Szeretném már most leszögezni a megkezdett vitához, eszmecserehez "a kibicnek semmi sem drága" alapon: nem tudok, és nem is akarok bekapcsolódni, azonban amennyiben megteremtődik egy nyilvános vitának a lehetősége, a magam részéről a konstruktív álláspontomat ki fogom fejteni. A fenti álláspontomnak nem mond ellent, hogy az olvasott témával kapcsolatban ne referáljak egy-egy megállapításra. Nem a személy, hanem a funkció meghatározó szerepe miatt a Polgármester úr magyarázkodásnak tűnő (ettől függetlenül tartalmilag figyelemre méltó) cikkét összehasonlítottam az általa 1990 decemberében, a Pilisvörösvár MA újságban írt nézeteivel- nem értettem meg, hogy melyik az igazi alapelv, amit követ a mindennapi munkájában. Máskülönbem bennem is felmerült az az izgalmas probléma: milyen legyen a politika és a hivatal, vagy a közalkalmazottak és a politika viszonya.

Gondolom, az illetékes felelős személyek tudják, hogy a helyi közvélemény is látja: alapvető gondok és problémák terhelik az önkormányzati testület - polgármesteri hivatal együttműködését. Az elméleti szakemberek véleménye szerint minden probléma megoldható, ha a helyes módszert megtaláljuk, és azután a konzekvenciát levonjuk.

Persze saját tapasztalataim is igazolták, hogy mit jelent megtalálni a helyes módszert, de hát az élet sokszor igazolta: valahol itt van a megoldás kulcsa.

-sz.f.-

Tallózó

Ujságcikkekből: - *Magyar Nemzet*, 1992 június 6.-

A cikk címe: Windenki védje a magát.

Egyre több a család, az ámitás.

Az ORFK sajtótájékoztatóján közölték: az elmúlt évben 210,5 százalékkal nőtt a személyi, és 47 százalékkal a közösségi tulajdon sérelmére elkövetett családok száma.

Szabad Föld, Uj Magyarország -

Boglár és Lelle szétválasztását követően Kovács Miklós (időközben leváltott polgármester) jogtalanul fizetett ki önmagának és 40 dolgozónak végkielégítést, illetve felmondási időre 5,2 millió forint járandóságot. A jogtalanul felvett pénzt a kitűzött határideig csak két dolgozó fizette vissza.

A Rádió és TV műsoraiból:

A Magyarországról jöttem 1992 jul.-i adásában, a Rádió a szegedi "jogcím nélküli lakásfoglalók" kilakoltatásáról közölt riportot. A riporter kérdésére az illetékesek közölték, hogy egy jogállamban érvényesíteni kell a jogszabályokban előírtakat. Bár a jogszabályok méltányossági alapon történő rendezésre is adnak lehetőséget, azonban ezek utólagos tisztázása rendkívül nehéz feladat. A szegedi önkormányzati testület heti 6-7 alkalommal foganatosít kilakoltatásokat. A riporter kérdésére az illetékes közölte, hogy humánus okok miatt végzik a nyári hónapokban a gyorsabb ütemű kilakoltatásokat.

Az Ujpesti Családsegítő Szolgálat által létrehozott, és üzemeltetett "éjjeli menedék helyről" a TV riportot közvetített. A riport megrázó képsorokkal adott betekintést a nyomor berkeibe.

Az Önkormányzat határozataiból:

-156/1991.

A hivatal vizsgálja meg: ki adott, és milyen felelősséggel zöldterületre építési engedélyt a Kőfaragó Szövetkezet, Siklósi Gábor, valamint Halmai Rita ügyében.

Fel.:jegyző Határidő:10.24.

-77/1992.

Az önkormányzat visszavonja Bodnár László és felesége. Pilisvörösvár, Furdó köz 2.sz.alatti lakosok tartós földhasználati jogát a Pilisvörösvár belterületében fekvő 2588/2 hrsz-on 1071 négyzetméter nagyságú lakótelekre vonatkozóan, mivel beépítési kötelezettségüknek nem tettek eleget. Érvényes építési engedéllyel nem rendelkeznek. Egyben utasítja a hivatalt, hogy a visszavonásra vonatkozóan a Budaörsi Földhivatal Telekkönyvi Csoportjánál járjon el. A Bodnárék által befizetett összeget -kamatokkal együtt 42.900 Ft--ot utalja vissza a gazdálkodási csoport.

*Identitätsbewußtsein
der Deutschen in Ungarn*

Identitätsbewußtsein einer Nationalität beeinflussen die verschiedensten Faktoren, beginnend damit, ob es genügende Vertreter gibt, die eine Nationalität auf sich selbst aufmerksam machen. Eine wichtige Rolle spielen die älteren Generationen und ihre Tätigkeiten, wie sie ihre Kultur, Bräuche, und damit auch ihr Identitätsbewußtsein weitergeben. Heutzutage sind viele bemüht, um ein neues, festes Identitätsbewußtsein zu entwickeln, für die Nationalität auch ihre Zukunft zu sichern.

Mit der Vertreibung der Türken, die den ungarischen Volksbestand nahezu vernichtet hatten, setzte die jüngere Epoche des ungarländisches Deutschtums ein: die Wiederbevölkerung verödeter Gebiete.

Im ganzen Land herrschte große Stille. Das Leben sollte wieder beginnen, die Felder sollten bearbeitet werden, aber es war kein Bauernvolk da. Da haben die Grundbesitzer aus allen deutschen Gebieten Siedler nach Ungarn gerufen. Der Ruf hatte offene Ohren gefunden, und viele Tausende machten sich auf den Weg, in Ungarn ein neues Leben zu gründen.

Die deutschen Siedler rodeten Wälder, entwässerten Sümpfe, trieben Schächte ins Gestein und machten die Erde urbar. Mit den Deutschen zog ein völlig anderes geartetes Leben ein, dessen Rhythmus das Dengeln der Sensen, das Klappen der Dreschpflügel und das Hämmern der Handwerker bestimmte. Häuser wurden gebaut, Gassen angelegt, Schulen errichtet, die Felder bestellt, wie die dahin unbekannt war. Der deutsche Bauer ist also ein kräftiges Mitglied des Wiederaufbaues des Landes geworden. Nach hundert Jahren entstanden aber immer mehr und mehr Konflikte gegen das Deutschtum.

Die Magyarisierung war ab 1790 die Angelegenheit der hohen Politik. Sámuel Décsy Arzt sprach zum erstenmal aus: "...wie jeder Franzose französisch kann, so müsse auch jeder Bewohner Ungarns die ungarische Sprache beherrschen. Durch die Kirche und die Schule würden die frendsprachigen Bewohner Ungarns unbemerkt magyarisiert werden..." /Pannonische Phönix/

In demselben Buch ist an der 94. Seite zu lesen: "Wer in Ungarn hoch kommen wollte, mußte sich einen ungarisch klingenden Namen wählen, erst dann hatte er Aufstiegsmöglichkeiten wie der Blutmadjare."

Es wurde als Schande gewertet, nicht als Angehöriger der madjarischen Rasse zu gelten. Der unreife Bengel und der Bakfisch schämten sich auch ihrer Muttersprache. Deutschfeindliche Ausbrüche des Ofner ungarischen Bürgeraufstandes:

"...wir wollen keinen Deutschen hier haben, wir wollen sie aus dem Land hinaus jagen, wir sind allzeit mit ihnen sehr überladen."

/vom Dichter: Chipenwenger/

IBOLYA SAX

/folytatjuk/

DIE WERISCHWARER WALDKAPELLE

Eugen Bonomi, der berühmte Heimatforscher schrieb in seiner Arbeit /Die Kultstätte der vierzehn Nothelfer in Pilisvörösvár/ das Folgende:

"Außerhalb der Gemeinde Pilisvörösvár am Fuße des Kalvarienberges steht eine schlichte Kapelle zu Ehren der sieben Schmerzen Maria und der vierzehn Nothelfer. Weder himmlische noch wunderbare Heilungen waren es, die auf das Kirchlein aufmerksam machten und jahraus-jahrein große Pilgermassen bewegen. Die vierzehn Nothelfer werden vom deutschen Volk stark verehrt. Das Pilgern zu ihrer Kultstätte ist ihm eine Notwendigkeit."

"...Zwar ist hier die Marienverehrung angebracht, man will jedoch die Nothelfer betont wissen."

"Die heutige Kapelle ist schon die zweite an dieser Stelle. Die erste ließ Kaspar Spiegelberger, Einwohner von Vörösvár um 1780 bauen. Damals war hier noch Wald. So bekam die Kapelle den Namen Waldkapelle. 1787 wurde sie vergrößert."

1. Vorderansicht

Anfangs sorgten Wohltäter für ihre Erhaltung. Später erlahmte der Opferwillen: das vernachlässigte Gotteshaus mußte geschlossen werden. In den 30-er Jahren des vorigen Jahrhunderts befand sich die Kapelle schon in derart schlechtem Zustand, daß an eine Reparatur kaum mehr zu denken war. Nur ein

Neubau kam noch in Frage. Sammlungen und Spenden ergaben die hierzu nötige Summe.

Der Plan sollte schon 1843 verwirklicht werden, aber erst am 10-en Juni 1851 kam es dazu, daß Ignaz Ernst, Pfarrer von Üröm, die neuerrichtete Kapelle einweihte und benedizierte zugleich das davorstehende Kreuz /auch vor der alten Kapelle stand eins/. Der Feier wohnten mehrere tausend Menschen von nah und fern bei."

"Das Innere der Kapelle erinnert weder an ein Dorfkirchlein noch an eine Wallfahrtsstätte. Die Wände sind schmucklos, den kleinen Altar ziert ein Muttergottesbild, im Sanktuarium hängen zwei große Bilder /das eine stellt die Heilige Familie, das andere die vierzehn Nothelfer dar/, und zwei Statuen.

An der linken Seitenwand ist eine Marmortafel, die vom Stifter und den späteren Gestaltern der Kapelle kündet, schließlich einige Bänke.

Sie trägt folgende Inschrift:

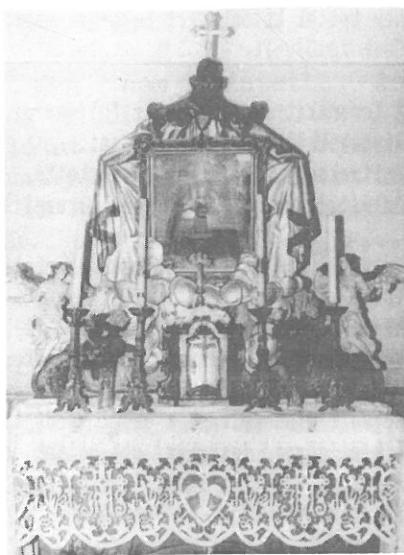
AEDEM SACRAM IN HONOREM B.V.MARIE ET XIV: SANCTORUM AUXILIATORUM A. 1850. FRANCISCUS WIEST. PRISTINO DECORI REDDI CURAVERE A. 1930. MICHAEL HERBST CUM CONSORTE SOCILIISQUE.

Es gibt hier drei Altäre und viele Heiligenbilder. Den Herstellungsarbeiten in der Nachkriegszeit fiel manches zum Opfer. Mit der Zeit könnte es aber hier wieder "schön" werden.

Von Ostern bis Allerheiligen wird in der Kapelle jeden Samstag eine deutsche Messe gelesen. Am ersten Samstag nach Ostern, am dritten Bittag, Pfingstdienstag und am letzten Samstag vor Allerheiligen zelebriert man jedoch ein Hochamt. Jedesmal zieht das Werischwarer Volk in geschlossenem Zug /zuweilen mit Musikbegleitung/ hin. /Nur bis 1945. Autor./

Die Gottesdienste an Samstagen sind stets besucht. Prozessionen aus anderen Dörfern kommen aber meist nur Pfingstdienstag, d.h. am Kirchtag der Kapelle. Das Kirchweihfest ist für die ganze Umgegend von Bedeutung. Zu Fuß, mit der Bahn, mit Wagen oder Auto kommen die Pilger heran. Die Zahl der Prozessionen schwankt. Aus Tschawa /Piliscsba, Sankt-Iwan /Pilisszentiván, Schaumar/Solymár und Irm/Üröm

trifft alljährlich bestimmt eine ein. Jene, die den Weg hin und zurück zu Fuß betend und singend unter Kreuz und Fahnen zurücklegen, können erst sagen, sie hätten eine Wallfahrt mitgemacht. Es gäbe gewiß mehr Prozessionen, wären viele Volksgenossen nicht gezwungen, in der Stadt ihr Brot zu verdienen. Die Andachten und Lieder, die für diesen Weg in Betracht kommen, bestimmen die Vorbeter im Einvernehmen mit dem Volk. Meistens steht die Gebet- und Liedfolge schon seit altersher fest. In der Kapelle haben nur wenige Platz. Während der Festmesse müssen also die Menschen zum überwiegenden Teil draußen bleiben. Die Predigt hören alle, sie wird ja im Freien gehalten. Um die Kapelle, vor den zahlreichen Verkaufständen tummelt sich frohes Volk. Den meisten Zuspruch haben natürlich die Lebzelter und diejenige Marktleute, die Erinnerungsgegenstände verkaufen. Der Lebkuchenrosenkranz ist wohl das mindeste, was von einer Wallfahrt heimgebracht werden soll.

Das Altarbild der Kapelle ist aus dem 19. Jh. Den Turm ließ die Gemeinde bauen, und auch eine Glocke kaufte sie /96 kg/. Die Leuchter wurden in Wien erzeugt /60-er Jahre des 18. Jh-s/. Der aus vergoldetem Silber hergestellte Reliquienhalter ist die Reliquie des Heiligen Kreuzes. An der Grundfläche ist der folgende Text eingraviert: "Ezen megaranyozott Monstranziát kétrendbéli hasonlóképpen megaranyo-

zott Szt. Ereklýék Ezüst Foglalatyaikkal egygyütt keselőkői Majthényi Mária Nagyméltóságú Puchovai Marczibányi Istvány Ur Öxellenziájának elmaradott özvegye Nemes Pest Vármegyében Vörösvári Mezöváros Római Katholika Parochialis Templomjának adta, de olyan nyilvánvaló meghatározással, hogy a Szent Ereklýék a nevezett vörösvári templomnál örökvé megtartásának, a megaranyozott ezüstnek tulajdona pedig élete napjáig az Adóé, halála után pedig a Majthényi familiából való Atyafiaké legyen.

Buda Várában, Martiusnak 24-ik napján 1814-ik esztendőben."

Bécsi próbabélyeg, 1814-es évszám I H mesterjeggyel. Magassága: 34,3 cm, átmérete 14,5 cm.

In der Waldkapelle wurde die Messe immer in deutscher Sprache gehalten. Die Prozessionen wurden im Jahre 1948 eingestellt. Der Kirchweihfest wurde noch einige Jahre gehalten, aber in den 70-er Jahren hat es der Abtpfarrer Stefan Marlok eingestellt, weil er wollte den Skandal abschaffen. An einer Seite der Kapelle war die Messe im Gange und an der anderen Seite hat man Bier und Wein getrunken und die Kinder haben mit ihren Papiertrompeten einen großen Lärm gemacht. Der Kirchtag der Kapelle hat seinen Sinn und seine kirchliche Bedeutung verloren.

Der Deutsche Heimatverein und der Traditionenbewahrende Verein entschloß sich die alten Sitten und Bräuche wieder ins Leben zu rufen. Darum wurde der Kirchweih der Waldkapelle 1991 zu Pfingsten wieder gehalten. Und zwar wieder in deutscher Sprache. Eine deutsche Musikkapelle hat die deutschen Messlieder begleitet.

Dieses Jahr wurde die Messe -leider- in ungarischer Sprache gehalten, denn die Instrumente der Musikkapelle sind in der Nacht verschwunden. /Gott sei Dank, sie sind gefunden worden./

Wir wollen von nun an die alten Sitten und Bräuche wieder auffrischen und wir hoffen, daß uns dazu auch die Kirche und die Stellvertretung helfen wird.

MICHAEL FOGARASY/FETTER

Manhertz Márton:
 Volt egyszer egy
 Vörösvár
 (folytatás)

"Isten áldja a tisztas ipart!"
 Nézzük:mely cégtábla mit takart!
 Becsülete volt akkor a mesterségnek,
 Jó munkát végeztek gazdagok, szegények.

Dicsérhetjük Kovács-Bognár-Szijasártó-t,
 Kezük nyoma majd mindenütt ott volt.
 Masszív volt a kocsi minden porcikája,
 Mester kezéből való fa- és vasmunkája.

Dicselkedhettek is sok-sok év múlva,
 Munkájukat nincs ki azóta felülmúlja.
 Rossz munkát végezni akkor szégyen volt,
 Becsületükön nem is esett folt.

Szijasártóból akkor sem sok kellett,
 Mert lószerszámra évente nem tellett.
 Ezért aztán versengtek a munkáért,
 Vállaltak mindent, mi a szakmába belefért.

Az öltözékkel sem volt akkoriban probléma,
 Legalábbis nem olyan, mint ma.
 Megoldódott, a cipő ha elszakadt,
 Vagy ruha, ha bárhol fennakadt.

Vigyáztak a szegényember öltözékére,
 Legyen mondva ez örök dicséretükre.
 Nem akartak ők "csak újat" készíteni,
 Nem szégyelltek alakítani, foltozni.

Ruha szűkítése, bővítése nem volt gond,
 Nem kellett félni, "a mester majd mit mond".
 Jól tudták ők: a ruhásszekrény nincsen tömve,
 Cipő, csizma nem jár, csak ünneplőre.

Eltűnt már a Suszter és a Szabó,
 Ilyennel foglalkozni me már nem való.
 Nem mintha nem volna rájuk szükség,
 Biztos vagyok, fogjuk őket keresni még.

Hát a Borbély most mit csinál?
 Házhoz borotválni mostanában ki jár?
 Hol van ma már a meghitt borbályüzlet,
 Ahol sok derős perc várt bennünket.

Mester és segédje tisztelettudó volt,
 S csak ritkán volt üres a bolt.
 Másként néz ki ma a "fodrász szalon",
 Ahol csend van, csevegésre nincs alkalom.

Fontos volt akkor is az élelem,
 Másként is nézett ki a Kereskedelem.
 Tisztesség és becsület volt az alapja,
 Mit fizetett a vevő, azt meg is kapta.

Szegényember, ha nem tudott fizetni,
 Nyugodtan mondhatta:"tessék felírni".
 Hónap végén pénztét aztán úgy osztotta be,
 Hogyha nehéz is, tartozását rendezhesse.

Jellemző volt ez a Fűszeresre,
 Ki vigyázott is minden vevőjére.
 Mindegy volt, vevőként ki mit rendel,
 Lehetett gazdag vagy szegényember.

A Hentesek is másként mértek akkor,
 Ingyen csonttól nem ment tönkre a bolt.
 Nem volt probléma negyedfont mérése,
 Sok embernek csak ennyire tellett.

Nem mindig került hús a fazékba,
 Nem volt divat igazi és áldiéta.
 Ritkán volt otthon csokoládé és tejszín,
 És nem tudták, mi az a koleszterin.

E szakmában kialakult egy dinasztia,
 Rájuk emlékezni is csak nosztalgia.
 Nem tettek különbséget ember és ember között,
 Csak vevő volt, kit ő tisztelettel köszöntött.

A Kocsmákat sem lehet már felismerni,
 Másnak kell mostanság nevezni.
 Volt akkor belőlük vagy ötvenkettő,
 De elfújta őket egy történelmi szellő.

Volt, ki a bort százhektószám tartotta,
 Volt, ki ha vendég jött, literszám hozta.
 Mégis megvoltak egymás mellett,
 Féltékenykedni egymásra nem kellett.

Megvolt mindegyiknek a saját vendégtörzse,
 Kik elidőzni, iszogatni ott jöttek össze.
 Akkor is volt, ki ivott "strigulára",
 De azért vigyázott a "regulára".

Egy-egy sarokban vén harmonika nyekergett,
 Kivel örült a vendég vagy kesergett.
 Ősi sváb nótáik még fülembé csengnek,
 Régi szép időkön így merengek.

Pékek között is volt konkurencia,
 Versengtek; kinek jobb a cipója.
 Híre szállt a jósütemű kenyérnek,
 Megelégedésre gazdagnak, szegénynek.

(folytatjuk)

BÚCSÚZUNK...

Váratlanul ért bennünket a szomorú hír: meghalt Csonka József nyugdíjas pedagógus, aki hosszú éveken át a Vásár téri iskola, majd 1963-tól a gimnázium igazgatója is volt.

Már a negyedik pedagógus-halottunk ő, aki ebben az évben hagyott itt bennünket. Szomorúan állunk koporsója mellett, a szívünket összeszorítja a bánat és a fájdalom.

Hosszú éveket szolgáltunk mellette... tiszteltük és szerettük őt. Kitűnő pedagógus és igaz ember volt.

A tanárképző után Zalaszentgróton kezdte pályáját, majd Bácsalmásra került, s 1938 őszén az akkor felavatott vörösvári polgári iskolába hívta meg őt Lejtényi Győző igazgató.

Itt állt helyt, itt lett Lejtényi Győző után igazgató. A háború után nehéz évek következtek: nehéz volt a helytállás, nehéz volt embernek maradni. De ő megpróbálta és neki sikerült. Beosztottjaihoz sohasem a hatalom birtokában szólt, hanem mindig a kollegalitás és az emberség vezérelte. Szerettük őt, mert őhöz mindig bizalommal fordulhattunk, soha senkit meg nem bántott, és akin lehetett, mindig segített.

A tanulókat nagyon szerette: szigorú volt hozzájuk, de mindig mint igazgató bácsi, és nem mint igazgató úr szólt hozzájuk.

A történelem volt a kedvenc tantárgya és ezt úgy tanította, hogy mindenki megértette és már az iskolában megtanulta.

Szerette az irodalmat. Sok cikke és novellája jelent meg az iskola évkönyveiben. Kedvenc költője Áprily Lajos volt. Öregségében gyakran idézte őt:

"Tudom, hogy két kezem nem part és nem erő:

maholnap aszu ág, szétvert és remegő.

Mentésre ingatag, tartásnak nem elég,

síkon át, hegyen át kinyújtom Tefeléd.

Ha mennem kell, vállamról rongyruhámat

egy rándítással elhullathatom,

sarum szíja sem marad velem.

Uram, utálni nem tudom világot,

de indulhatok, amikor kívánod,

igéd szerint - egészen meztelen."

Halála előtti napon még arról beszélgettünk, mi lesz odaát. Ő már készülődött, mert Szent Pált idézte:

"A nehéz harcot megharcoltam,

az utat végigfutottam,,
a hitet megtartottam."

Isten veled! Legyen neked könnyű a föld, és kapjad meg odaát helytállásodért és az emberségedért a nyugalmat és a jutalmat.

AMEN

Fogarasy/Fetter Mihály

...TÖLE IS

Meghalt Nagy Piroska tanítónő, aki az egész falu Piri nénije volt. Generációkat tanított, ismert szinte mindenkit. Mindannyiunké volt, mert az élet úgy hozta, hogy mindenkiét elvesztette. A sorscsapásokon felül tudott emelkedni, optimizmusa, érdeklődése megmaradt.

A község és lakóinak élete mindig érdekelte, szinte mindenkit név szerint tartott számon. Figyelemmel kísérte családok életét, életpályák alakulását. Érdeklődése akkor sem szűnt meg a falu élete iránt, amikor Piliscsabára került szociális otthonba. Sok ember tartotta vele a kapcsolatot, rendszeresen látogatták. Ezek a látogatások éltették, idős kora ellenére felüdülést jelentett a vele való beszélgetés.

Köszönet illeti mindazokat, akik nem felejtkeztek el róla, megszüpítve ezzel utolsó éveit, melyeket idegen helyen töltött el.

-d.a.-

Kovács Kálmán /71/ Kovács Pál és Banon Anna fia, Kanada

Papp Róza /83/ Csókás Vendel özvegye
Dózsa Gy. u. 21.

Braun József /90/ Fetter Mária özvegye
Szabadság u. 15.

Szolvik János /65/ Wieszt Teréz özvegye, Petőfi S. u. 101/a

Blanár Zoltán /34/ Szántó Gyöngyi férje, Dugonics u. 57.

Csonka József /79/ Tolnai Mária férje
Bécsi út 12.

Nick Erzsébet /77/ Csókás Lajos özvegye, Mátyás király u. 1.

Rein Zsuzsanna /58/ Hajdú István felesége, Kossuth L. u. 27.

Veres István /65/ Janovszki Ilona férje

Manhertz Róza /77/ Krupp János özvegye
Somogyi B. u. 25.

A tücsök, aki megtanította zenélni a madarakat

-Papa, mesélj! -kérte fiam ma este is.
-Az legyen a címe, hogy a Betonvilág. Hogy betonból van még az ég is!
-Marci! Ez olyan szürke mese lenne! Inkább az legyen a címe: A tücsök, aki megtanította zenélni az állatokat.
-Jó!-

Hol volt, hol nem volt, volt két kisfiú, és volt egy barátnőjük, Lórika. Ma ismét sétálni indultak az erdőbe. Már jó ideje gyalogoltak, amikor elérkeztek egy madáracsicsergéstől hangos tisztásra. A tisztás végében, két hatalmas tölgy árnyékában egy kicsi házikó húzódott meg. Bekopogtak. Egy kedves öreg anyóka nyitott ajtót.

-De jó, hogy jöttetek, kedveskéim! Már hetek óta nem nyitott rám ajtót senki. Nem szóltam egy szót sem senkihez, csak a tücskeimhez. -

-Tücskökhöz? -kérdezték a gyerekek kikerekedett szemmel.

-Igen. Itt lakik a házamban egy pár tücsök. Egy vihar alkalmával beköltöztek a házba, és azóta itt cripelnek. Szeretem hallgatni éneküket, hiszen a Jóisten is szereti hallgatni őket.

-Ezt honnét tetszik tudni?-

-Üljetek le, és vegyetek ebből a kalácsból! Én meg mesélek.

Amikor a Jóisten megteremtette az állatokat, nem teremtett nekik hangot. A Földön teljes volt a csönd. Az állatok szépen, békességben éldegéltek. Alkonyatkor odadörgölöztek a Jóisten lábához, és ő megsimogatta őket.

Egy alkalommal a Jóisten két furcsa fadarabot talált. Megtetszett Neki és egy apró hegedűt faragott belőle. De amikor kipróbálta, csak panaszos nyekergés szólt belőle.

Alkonyatkor megint jöttek az állatok egy kis simogatásra. Amíg a többiek a Jóisten lábához dörgölöztek, a tücsök elcsente a hegedűt és sosehallott csodanótába kezdett. Ámulattal hallgatta mindenki. Ettől kezdve minden alkonyatkor a tücsök hegedült.

Egy idő után a tücsök elunta, hogy csak ő tud zenélni. Ujabb fadarabok után nézett. Egy nádszálból kis fuvolát faragott. Oldalról belefújta, és bús fuvolaszó áradt.

-No, de kinek adjam? Kihez illik ez legjobban?-

A sárgarigóra esett a választása. Az fölült egy diófára és onnét fújta, fújta.

Ennek hallatára kedvet kapott a többi madár is. A rigókból teljes fuvolakórus alakult. A gólya is nyújtotta hosszú csőrét, de azzal bizony nem lehetett fuvolázni. Erre a tücsök felkapott és összeütött két fadarabot. A fák összekoccantak: -Kelep, kelep!-

-Ez kell nekem!-kiáltott fel a gólya, -ezt én is tudom csinálni.

A vadgalambnak agyagból körtemuzsikát készített a tücsök, ő azóta is azt fújja párjával együtt.

Legutoljára a varjú került sorra.

-Hát neked meg mit adjak? Elfogyott már minden hangszerem. Várjál! ...Nem, ez nem jó ötlet. Vagy... de ez se jó. Sajnos, nem tudok mit kitalálni -tárta szét a kezét a tücsök.

-Kár! -mondta a varjú. -Kár!-

És azóta is csak azt hajtogatja: -Kár!- A Jóisten minden nap türelmetlenül várja az alkonyt. Ekkor összegyűlnek az erdei zenészek, és amíg fel nem jön az esthajnalcsillag, együtt muzsikálnak. Az emberek is ezért szeretik a tücsköt. Mert ő volt az, aki megtanította zenélni a madarakat.

-Ez a néni olyan öreg, hogy ő is ott volt? Onnét tudja ezt a mesét? - kérdezte Marci, mielőtt befejeztem volna a történetet, hogyan ért haza Kudit, Pudít és Lórika.

-Nem. A néni a nagymamájától hallotta, ő pedig az ő nagymamájától.-

-És a nagymamájának a nagymamája kitől hallotta?-

-Tudod, amikor a Jóisten megteremtette az embert, jóban volt vele. Sokat beszélgettek egymással. Ekkor mondta el ezt a történetet is Ádámnak. Ő pedig tovább a fiainak és unokáinak. Így jutott el hozzád is. De most késő van már. Jó éjszakát!

Ujházy András

Megjegyzések és vélemények...

a "Pilisvörösvár Ma" újság június-júliusi számához

Első megjegyzésem a "Saját jogú nyugdíjak júliusi emelkedése" c. cikkre vonatkozik:

Örömmel vettem tudomásul, hogy az újság sokakat érintő kérdésekre próbál válaszolni, s így segíteni sok nyugdíjason, akiket közvetlenül érintett a téma.

Felhívnom azonban a figyelmet, hogy ilyen fontos kérdésben -ami alapvetően embereket érint- a híryanag valós tartalma meghatározó jelentőségű, a politika hitelessége szempontjából. Felületes munkát takar az, hogy az információ a forrás megjelölése, aláírás nélkül jelent meg.

A falu lakosságának jelentős része nem tud kihez fordulni. Információ-szolgáltatásról lévén szó, fontos, hogy megbízható és pontos adatokat közöljenek, érthető formában. A sok másolási -és ebből fakadó- értelmezési hiba mellett csak egyet említek:

-Milyen nyugdíjrendszer az, amelyben a "háztartási" pótlékot, és a háztartás utáni jövedelempótlékot /így jelent meg/ díjazták, szemben a házastársi /férj-feleség/ pótlékkal?

A teljes hazai tudósítás szövege a Magyar Nemzet 1992. 06.06-i számában található. Érdekes lenne pontról pontra összevetni az eredetit a hibával teli másik cikkel, de nem teszem, nem szeretném azt a látszatot kelteni, hogy az egész cikk rossz, csak a hibákra kívántam felhívni a figyelmet. Másodjára a dr. Havasi Lászlónéról szóló cikkhez szeretnék egynéhány gondolatot fűzni.

A válaszokban megfogalmazott eszmei hovatarozás tudata és az annak érdekében végzett gyakorlati munka mindenféleképpen becsülendő, bár nehezen képzelhető el, hogy egy szónoklat meghallgatása után ilyen gyökeres fordulat álljon elő egy értelmiségi életében.

Végigolvasva az Árvai György által feltett kérdésekre adott válaszokat, véleményem szerint kirajzolódik az egyik komoly hiba, hogy ti. az MDF helyi szervezete háttérbe szorítja a

szellemi munka rangját, becsületét, s aki nem ért egyet ezzel az eszmeiséggel, azt finoman, szelet-politikával fel kell morzsolni, akár annak árán is, hogy megszüntetnek bizottságokat.

Egy ilyen irányzat igen káros a falu többségi polgárainak, akik a legközelebbi választáson egy mindenki számára elfogadható eszméket felvállaló értelmiséget, gazdasági szakembereket, polgárokat helyeznek majd szavazatukkal az önkormányzatba, amely testület szellemi erőként fog működni a szolgálatra jelentkező MDF-csapattal szemben.

Végezetül azt szeretném, hogy az elmúlt negyven év megalázó dolgai - amikben sajnos nekem is részem volt- ne ismétlődjenek meg, amit én a "Legalább a vége lenne jó" című, a Pest megyei Hírlapban megjelent cikkemben részletesen megfogalmaztam.

A helyi önkormányzati testület - többszöri kérésemet elutasítva- nem kínált megoldást gondjaimra.

Mint katolikus hívő ember mindennek ellenére az élettől kapott sérelmekért megbocsájtok, de feledni nem tudok.

Vajdáné Schön Stefánia

GRADUS-Hírek

Vörösvári óvónők és nyelvtanárok, figyelem!

Továbbra is várjuk az érdeklődőket a GRADUS könyvtárban! Új segédanyagok érkeztek a nyáron!

GRADUS-BIBLIOTHEK!

Erzieherinnen, Pädagoge, Eltern!
Unsere Bibliothek enthält zur Zeit mehr als 300 Bücher, die meisten sind deutsche, viele im Bereich religiöse Erziehung, Methodik-Didaktik, Sprachlernen, Märchenbücher, Fachzeitschriften, wie z.B. "Unsere Kinder". Die Auswahl erleichtert ein Katalog. Die Bibliothek ist nachmittags ab 15 bis 16 Uhr offen und steht einem jeden Weirischer zur Verfügung!

Im Sommer enthielt unsere Bibliothek sehr wertvolle und gut verwendbare Bücher vom Institut für Auslandsbeziehungen. Einige Titel davon als Lustmacher:

Praxishilfen für den Kindergarten
Stichwort "Planung", v. Renate Rübler
Herder Verlag, Freiburg: 1990.

Rogers und die Pädagogik
Personenkonzentrierte Ansätze...
hrs. Gesellschaft für wissenschaftl. Gesprächs-
psychoterapie/ Juventa Verlag, München: 1987.

Heiteres Tier- und Ratespiel
zur Förderung und Wahrnehmung rhythmischer, auditiver
u. kinästhetischer Wortgestalten, v. Dieter Haas
Giselher Gollwitz Verlag, 1990.

Musikalisches Geschehen zum Sprechenlernen
v. Bernd Dietrich
Giselher Gollwitz Verlag, 1990.

Spiele zur Entspannung und Konzentration
Portmann/Schneider, Don Bosco, 1991.

Kreative Bewegungsspiele. Psychomotorische Förderung...
v. R. Zimmer
Praxisbuch Kindergarten, Herder, Freiburg: 1991.

DEUTSCHE SPIEL- NACHMITTAGE FÜR KINDER!

In den ersten zwei Augustwochen finden weiterhin deutsche Spielkurse für Kinder in der Organisation des Gradus-Vereins statt. Kinder ab 4 bis 12 Jahren können an den Spielnachmittagen teilnehmen, die jeden Tag von 3 bis 4 Uhr unter Mitwirkung von deutschen und ungarischen Erzieherinnen bzw. Sozialpädagogie-Studenten stattfinden. Ort der Veranstaltung und zugleich Anmeldungsmöglichkeit: Gradus-Kindergarten, Pilisvörösvár, Hősök tér. Der Kurs kostet 300 Ft für eine Woche, für Gradus-Vereinsmitglieder ist er kostenlos.

NÉMET JÁTSZÓHETEK!

Augusztus első két hetében is lesz német beszédértés- és készségfejlesztő klub délutánonként 3 és 4 óra között a GRADUS Egyesület szervezésében a Hősök téri óvodában.

Jelentkezés és további információk a helyszínen.

Kassák a Zichy-ben

Kassák Lajos halálának 25. évfordulójáról emlékeztek meg az egybegyűltek az óbudai Zichy kastély Kassák Múzeumában.

A magyar avantgard fogalmát megtestesítő író-költő és festőművész megjelent ismerői és tisztelői elégedetten nyugtázhatták, hogy a zenei programot összeállító és a Sonora Hungarica kamarazenekart dirigáló Sze-lényi László kiváló érzékkel válogatta egybe a zenei anyagot.

A koncertté emelkedő megnyitó szólótája a pilisvörösvári zeneiskola művésztanára, Balogh Csaba volt.

Az emlékezést nyitó Hindemith gyász-zene és Szelényi István "Heitere Suite"-jének felszabadult vidámsága, mint utolsó elhangzott zenedarab, szellemes megoldásként adott egyszerre tiszteletet az avantgard mesterének, kerek egészbe foglalva a megemlékezést, s tette jó hangulatúvá a júliusi estét. A Zichy kastély "egy ugrás a..." Flóriántól.

Érdeemes megnézni Kassák műveit, s tanulságos élményt nyújthat a megnyitott fotókiállítás is.

-krupp-

Következő számunk tartalmából:

Mindennapi életünk alulnézetből
Hámori József cikksorozata
Der Weg der Donauschwaben
folytatás

Növényteni megfigyelések Pilisvörösvár környékén
dr. Bókai Bátor
Hallgattassék meg a másik fél is
Botzheim István

ÚJ PILISVÖRÖSVÁR MA
független folyóirat

Szerkeszti és kiadja: STECKL ANNA
Fogadóóra: péntek 17-18h
Cím: 2085 Pilisvörösvár
Kálvária /Hámán K./ u.8.
Készült: a MARINA-PRESS Kft.-ben.

FOCI MÉRLEG

Sikeresnek mondható az elmúlt labdarúgó bajnokság, hiszen IFI csapatunk ismét bajnok lett, serdülőink ezüstérmesek. Felnőtt csapatunk is teljesítette a célt, ami a bentmaradást jelentette az I.osztályban. Nagyon nehéz tavasz várta felnőtt csapatunkat, hiszen Turpisz István, Vigh Szilárd, Erdővégi György, Gába Tibor, Urbán Péter, Pleskó Pál és Gubán Gábor eltávoztak a csapatból. Mindössze 11 pontot hagytak maguk után az őszi forduló befejeztével. Edzőváltás is történt, Koritár Lajos helyett Lukács László mint játékosedző vette át a csapat irányítását. Helyi fiatalok kerültek a távozó játékosok helyére, akik becsülettel helytálltak, hiszen 17 pontot szereztek tavasszal, és így sikerült a 12. helyen végezni, mindössze egy ponttal lemaradva a 7. helyezettől.

Szeretnék köszönetet mondani minden kedves szurkolónak, sportbarátnak, akik újból megjelentek a nézőtérén, és átsegítették csapatunkat a holtpontra. Köszönet illeti a "szponzorokat", akik adományukkal segítettek bennünket.

Célkitűzéseink: Továbbra is sok egészséges fiatal labdarúgót kinevelni községünknek, és az egész labdarúgás számára. Felnőttcsapatunkból ütőképes megyei csapatot kovácsolni. Szeretnénk sok örömet szerezni a vörösvári szurkolóknak, és sportbarátoknak.

Gondjaink: Nincs megoldva a csapatok utaztatása. Sokszor utazás előtt egy órával kellett személykocsikat keresni, ami sajnos elég költséges, a drága üzemanyag miatt. Másrészt, volt rá példa, hogy eltévedt egy személyautó, amely 4 játékost szállított Nagykátára, így csak késéssel kezdődhetett a mérkőzés. Nagyon szeretnénk egy autóbust az egyesület számára, hogy ezek a problémák megszűnjenek.

Felszerelési problémák: Közel 100 labdarúgónk van, és kevés felszerelésünk. Szívesen vennénk, ha egy-két vállalkozó megajándékozna szakosztályunkat néhány garnitúra felszereléssel, hogy még hatékonyabban tudjunk dolgozni.

Köszönetet mondunk mindazon sportbarátunknak, akik anyagiakkal, vagy más úton támogatták labdarúgóinkat. Néhány nevet említenék:

- Müller János s.k.elnök (Halastó Camping)
  - Czékus Sándor (Pilistext)
  - Molnár Sándor (Varázskő)
  - Manhertz István (Műköves)
  - Manhertz Márton (Műköves)
  - Mirk András (Húsbolt)
  - Laposa Attila (Borozó)
  - Halmschláger Antal (Vendéglős)
  - id.Stéhli István (Iparos)
  - id.Iflinger Máttyás (Iparos)
  - Frida István (Iparos)
  - Nick István (Vendéglős)
- Több ízben megvendégelték csapatainkat:**
- Sik Máttyás (Szam sportvendéglő)

Müller Márton (Kávéház)

Ezenkívül még sokan kisebb összegekkel támogatták szakosztályainkat. Szeretnénk még sokkal több pártoló, patronáló, sportszerető tagot szerezni, és még komolyabb baráti társaságot kialakítani a labdarúgás felvirágoztatása érdekében.

Tisztelettel
Steckl János

Felnőttcsapat

1. Dunavarsány	30	22	1	7	70 - 19 = 45
2. Szigetújfalu	30	16	8	6	50 - 27 = 40
3. G.E.A.C.	30	16	7	7	53 - 30 = 39
4. Tápiószentmárton	30	13	11	6	50 - 43 = 37
5. Üllő	30	9	15	6	50 - 44 = 33
6. Iklad	30	10	12	8	37 - 33 = 32
7. Kartal	30	9	13	8	48 - 42 = 29
8. Fót	30	10	8	12	55 - 49 = 28
9. Nagykáta	30	7	14	9	23 - 26 = 28
10. Hévígyörk	30	10	8	12	31 - 41 = 28
11. Maglód	30	8	12	10	31 - 44 = 28
12. Pilisvörösvár	30	10	8	12	38 - 52 = 28
13. Nagykörös	30	9	9	12	36 - 38 = 27
14. Bugyi	30	9	8	13	19 - 31 = 26
15. Pilis	30	8	9	13	34 - 42 = 25
16. Aszód	30	0	5	25	20 - 89 = 5

A játékosok névsora:

- 1. Wenczl Zoltán kapus
- 2. Wenczel Tamás kapus
- 3. Ács János
- 4. Schuck György *Kiemelkedő játékot nyújtottak:*
- 5. Wippelhauser András *nyújtottak:*
- 6. Harnisch Attila Wenczl Zoltán
- 7. Kocsis István Bélik László
- 8. Bélik Gábor Lukács László
- 9. Lukács László Horváth Gábor
- 10. Szép Zoltán Propszt Attila
- 11. Pfeiffer Zsolt
- 12. Horváth Gábor
- 13. Debre Péter *Edző: Lukács László*
- 14. Propszt Attila *-játékosedző-*
- 15. Eperjesi Tamás
- 16. Stocker Zoltán
- 17. Benyovszki Mihály
- 18. Szolcsányi Béla

Ificsapat: a tavalyi évhez hasonlóan

BAJNOK a MEGYEI osztályban !

1. Pilisvörösvár	30	23	3	4	96 - 20 = 49
2. Iklad	30	21	6	3	98 - 38 = 48
3. Pilis	30	20	3	7	102 - 36 = 43
4. Fót	30	20	2	8	76 - 44 = 42
5. N.körösi T.DSK	30	17	5	8	77 - 56 = 39
6. Tápiósz.márton	30	12	11	7	64 - 42 = 35
7. Dunavarsány	30	10	9	11	55 - 48 = 29
8. Nagy.kinizsi	30	12	4	14	51 - 64 = 28
9. Üllő	30	9	10	11	55 - 71 = 28
10. Aszód	30	9	7	14	44 - 43 = 25
11. Bugyi	30	8	7	15	40 - 58 = 23

12. Maglód	30	9	5	16	38 - 74 = 23
13. Hévizgyörk	30	8	5	17	45 - 62 = 21
14. Nagykáta	30	5	6	19	40 - 85 = 16
15. Kartal	30	7	2	21	42 - 107 = 16
16. Szigetújfalu	30	5	5	20	37 - 112 = 15

A csapatban szerepelt játékosok:

1. Majnek Pál	kapus
2. Szauer István	kapus
3. Húj István	
4. Peller István	<u>Kiemelkedő játékot</u>
5. Szép Zoltán	<u>nyújtottak:</u>
6. Gosztola Gyula	Majnek Pál
7. Kovács István	Gosztola Gyula
8. Gröschl Tamás	Kovács István
9. Pfeiffer Zsolt	Stifter Ferenc
10. Horváth Gábor	
11. Stifter Ferenc	<u>A tavaszi szezonban már a</u>
12. Dvornik Ferenc	<u>felőtt csapatban szerepel-</u>
13. Mirk István	<u>tek:</u> Szép Zoltán
14. Gosztola István	Pfeiffer Zsolt
15. Wittman Tamás	Horváth Gábor
16. Baranya László	
17. Szép Richárd	
18. Szőnyi Balázs	
19. Wenczel Attila	<u>Edző:</u> Steckl János
20. Bergendy Gábor	
21. Velencei Viktor	
22. Fazekas Csaba	
23. Peller László	

Serdülő csapat: ezüstérmes a Budai

Körzeti Bajnokságban, a tavalyi évhez hasonlóan.

1. Törökbálint	22	19	2	1	81 - 11 = 40
2. Pilisvörösvár	22	16	2	4	82 - 26 = 34
3. Szentendre	22	15	2	5	90 - 40 = 32
4. Budaörs	22	12	2	8	61 - 33 = 26
5. Érd	22	11	3	8	42 - 49 = 25
6. Sós-kút	22	8	3	11	39 - 56 = 19
7. Biatorbágy	22	8	2	12	40 - 62 = 18
8. Pomáz	22	6	5	11	49 - 55 = 17
9. Piliscsaba	22	6	4	12	38 - 69 = 16
10. Perbál	22	6	2	14	47 - 78 = 14
11. Bicske	22	5	1	16	38 - 73 = 11
12. Budakalász	22	5	1	16	26 - 83 = 11

A csapatban szerepelt játékosok:

1. Szauer István	kapus
2. Tasnádi Tamás	kapus
3. Vojczek Károly	<u>Kiemelkedő játékot</u>
4. Gosztola István	<u>nyújtottak:</u>
5. Szőnyi Balázs	Gosztola István
6. Manhertz Zoltán	Mirk István
7. Diószegi Péter	Bergendy Gábor
8. Bogár István	Fazekas Csaba
9. Fazekas Csaba	Velencei Viktor
10. Velencei Viktor	Szőnyi Balázs
11. Tagscherer Tamás	Diószegi Péter
12. Holecz Róbert	Szauer István

13. Hopotovszki László
14. Vikartóczy Ferenc
15. Stocker Imre Róbert
16. Manhertz István
17. Görögh Attila
18. Galacs Gábor
19. Bergendy Gábor
20. Mirk István
21. Schuck Tamás

Fiatalkoruk miatt még nem játszhattak, de a csapathoz tartoznak:

1. Juhász Ádám	16. Bogár Csaba
2. Blind László	17. Bús Ferenc
3. Breier Gábor	18. Fűredi Zoltán
4. Breier László	19. Vogyeráczky József
5. Bellovics Gergely	20. Krupp Norbert
6. Bellovics István	

7. Peller János

8. Szabó Tamás

9. Stéhli György

László

10. Zsila Gergely

11. Lakó János

12. Czikán Zsolt

13. Schweitzer Balázs

14. Mirk Norbert

15. Mirk István

Edző: Steckl János

Segédje: Hopotovszki

*****

**Belső
GÁZTERVEK
készítését,
bekötés
előtti
tanácsadást,
részletes
felvilágosítást,
és víz-,gáz-,központi fűtés
SZERELÉST
anyagbiztosítással
vállal**

Lukács Gábor

**Pilisvörösvár,
Fő út 59-61.
Telefon: 30-329**

*****

BELÜGYMINISZTERIUM

Sajtó és Tájékoztatási Főosztály

A bűnözés utóbbi két évben tapasztalt igen jelentős növekedésére, összetételének kedvezőtlen változására, a polgárok önvédelmi reflexének gyengesége, a társadalmi alapú bűnmegelőzéshez szükséges infrastruktúra hiányosságaira való tekintettel a Belügyminisztérium Sajtó- és Tájékoztatási Főosztálya a Honvédelmi Minisztérium, a Miniszterelnöki Hivatal Ifjúsági Koordinációs Titkársága, a Művelődési és Közoktatási Minisztérium, a Népjjó-léti Minisztérium és a "Budapest Közbiztonsági és Mód-szertani Központ" Alapítvány támogatásával újságírók részére

egyéni sajtópályázatot ír ki
BŰNMEGELŐZÉS

témakörben. A pályázat célja, hogy felhívja a figyelmet a bűnözéssel szembeni lehetséges védekezési módokra, a bűnözés okaira, és segítse, hogy a helyi társadalmakban mielőbb kiépüljenek a hatékonyabb bűnmegelőzéshez elengedhetetlen társadalmi önszerveződések.

A pályázatot az alábbi kategóriákban írták ki a kezdeményezők és támogatók:

1. Országos terjesztésű napi- és hetilapokban,
2. megyei, helyi napi- és időszaki lapokban megjelenő publikációkra
3. A Magyar Televízióban és helyi televízióban,
4. a Magyar Rádióban és helyi rádiókban sugárzott műsorokra.

Az első két kategóriában pályázni lehet minden olyan kötetlen műfajú írással, amely 1992. március 1. és október 31. között jelenik meg. A pályázaton való részvétel feltétele legalább négy ilyen cikk beküldése.

A televíziós és rádiós kategóriákban a jelentkezés feltétele, hogy az említett időszakban sugárzott műsok(ok) összideje legalább 10 perc legyen.

A pályázat díjai:

Valamennyi kategóriában: 1 db I. díj 50 ezer Ft
2 db II. díj 30 ezer Ft
3 db III. díj 20 ezer Ft

A pályázat kiírói különösen ajánlják az alábbi témákat:

- Az önkormányzatok és a polgárőrségek bűnmegelőzési tevékenysége
- A betöréses lopások elleni védekezés lakossági lehetőségei
- Veszélyhelyzetek felismerése, viselkedési alternatívák megválasztása rablások és más erőszakos bűncselekmények megelőzése érdekében
- A hazai narkómánia megelőzésének lehetőségei, droggellenes propaganda
- A gyermekek védelmében. Humán segítő szolgálatok, nevelési tanácsadók, családsegítő központok, civil szervezetek lehetőségei a korosztályhoz kapcsolódó bűnmegelőzésben.

Szakmai segítségért, témajavaslatért az újságírók az ORFK Bűnmegelőzési Osztályához, illetve helyben

a megyei rendőr-főkapitányságok, rendőrkapitányságok bűnmegelőzési alosztályaihoz fordulhatnak.

A pályázat beadási határideje: 1992. november 20.

Kérjük, hogy a publikációkról, illetve sugárzott műsorokról szóló dokumentációt (a megjelent cikkek fénymásolatait, a sugárzott műsorok hang- illetve videofelvételeit) a következő címre juttassák el:

Belügyminisztérium Sajtó- és Tájékoztatási Főosztály
Budapest, V. József Attila u. 2-4.
Postafiók 314 1903.

A pályázatokat szakmai zsűri bírálja el, a nyilvános eredményhirdetésre 1992. december 15-ig kerül sor.

Budapest, 1992. február 28.

FELHÍVÁS!

Felhívjuk a lakosság figyelmét, hogy az önerős, közcélú út- és járdaépítési munkákat önkormányzatunk műszakilag támogatni kívánja.

Kérjük, hogy amennyiben lakóközösségi kezdeményezés alapján ilyen jellegű szerveződés létrejön, úgy képviselőjük az önkormányzat műszaki csoportját felkeresni szíveskedjen, a további szakmai segítségnyújtás céljából.

Tájékoztatásul közöljük, hogy a földút gépi felületrendezése -arájánlat alapján- 46 Ft/négyzetméter.

dr. Búcsi Sándorné
műsz. csop. vezető

MEGHÍVÓ

1992. augusztus 16-án vasárnap, a délelőtti mise után közvetlenül, cca. 3/4 11-kor:

J.S. BACH: 105. KANTÁTA

Pilisvörösváron, a LIGETI TEMPLOMBAN.

"Herr, gehe nicht ins Gericht!"

"Uram, ne szállj perbe a te szolgáladdal!"

Előadják: Szántó Judit, Knoll Nelly, Prevoz János és Bordás György.

A Budapesti Polifónikusok Kamara zenekara.

Karigazgató: Fehér András

A Failoni Kamarazenekar/Budapest

Vezényel: SZELENYI LÁSZLÓ

A belépés díjtalan.

Legyen Ön is az ügyfelünk !

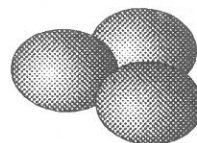
Szolgáltatásaink:

Adó, Pénzügyi, Építészeti,
logi és Számítástechnikai **Tanácsadás**

Áfa visszatérítés,
Ingatlanközvetítés,
Adóhivatali-, Földhivatali ügyintézés
(helyszínrajz, tulajdonlap)

Számítógépjavítás

Fénymásolás,
Névjegykártya,
Szórólap,
Plakát

Gyors

Készítése.

**Különleges igényeket
is teljesítünk !**

Intenzív számítógépes tanfolyamok:

kezdők, MS-DOS op.rendszer,
középhaladók,
haladók részére. Szövegszerkesztés

**Keressen
fel
bennünket.**

WINDOWS

**Hírdessen nálunk !
A közeljövőben megjelenik
hirdetési lapunk, a "ROTBURG INFO".**

Nyitvatartás:

Hétfő-Péntek: 9-12 és 16-18
Szombat: 9-12
Szerda : Szünnap.

**Design: ROTBURG
CONSULTING**